

SAKSFRAMLEGG

Til:
Bibliotekstyret

Møtedato:
05.12.2023

Sak:

Budsjett 2024 for Universitetsbiblioteket (UB)

Innstilling til vedtak:

Bibliotekstyret vedtar fordeling av budsjetttrammer for 2024 slik det framgår av saksframlegget. Bibliotekdirektøren gis fullmakt til å foreta detaljfordeling og mindre omdisponeringer/justeringer.

Vedlegg

1. Langtidsbudsjett

Vedtak som har betydning for saken:

- Foreløpig fordeling av budsjett for 2024 – vedtatt i Universitetsstyret 22. juni 2023 (ePhorte 2021/4386)
- Endelig fordeling av budsjett for 2024 – sak i Universitetsstyret 15. november 2023 (ePhorte 2021/4386)

Bevilgning 2024

Fordeling av budsjett 2024 vises i tabell 1, og ble vedtatt av Universitetsstyret 15. november 2023. Endelig fordeling av budsjett 2024 er basert på det foreløpige budsjettvedtaket vedtatt av Universitetsstyret i juni, samt forslag til statsbudsjett 2024. Denne saken tar utgangspunkt i sak om endelig fordeling av budsjett 2024.

Tabell 1 viser første beregning 2023 og endelig tildeling 2023 da endringer her påvirker grunnlaget for generell basis 2024. Korrigeringer som ikke er videreført, gjelder inndekning av merkostnader i forbindelse med avdeling for komparativ medisin (AKM) og en engangsreduksjon på 221 tusen kroner som er lagt inn i endelig budsjettfordeling 2023 for å få budsjettfordelingen i balanse. Denne er ført tilbake i budsjett for 2024.

Rammeendring er UB sin andel av reduksjon i bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet (KD). Reduksjoner i bevilgningen fordeles av universitetsledelsen ut fra en nøkkel med halv virkning for enheter uten resultatbasert finansiering.

Spesiell basis ble ikke påvirket av endret lønns- og prisjustering i endelig tildeling for 2023. Tabell 1 Fordeling av bevilgning UB 2024 – tall i hele tusen kroner

Tildeling ut fra S 28/23 vedtatt av Universitetsstyret (US) 15.11.2023 (ref ePhorte 2021/4386)	Første beregning 2023	Endelig tildeling 2023	2024
Generell basisbevilgning grunnlag	92 767	92 767	91 893
Korrigerings ikke videreført	545	545	221
Sum nytt grunnlag generell basis	93 312	93 312	92 114
Lønns- og priskompensasjon (3,3 %, 5,1 %, 4,4 %)	3 079	4 759	4 053
Rammeendring	-1 278	-1 182	-1 125
Engangsreduksjon		-221	
Pensjonskutt rekrutteringsstillinger – retting	39	39	
Pensjonskutt – retting	152		
Endrede reisevaner – kutt	-196		
Overføring midler fra BFE til HNA	800	797	
Midler fra Universitetsledelsen til HNA	316	316	
Kutt internhusleiekompensasjon	-29 505	-29 419	
Nytt grunnlag – internhusleiekompensasjon	22 343	22 392	
Stilling utdanningsadministrasjon	1 100	1 100	
Sum nye fag/tiltak	-4 951	-4 775	
Sum generell basis	90 162	91 893	95 042
Litteraturnidler	58 500	58 500	61 500
Nye fag/tiltak	500	500	
Merittering av undervisning	1 400	1 400	1 400
Akademisk skrivesenter			1 850
Sum spesiell basis¹	60 400	60 400	64 750
Samlet basisbevilgning	150 562	152 293	159 792

Universitetsstyret vedtok i sak om foreløpig budsjettfordeling i juni at 69,430 millioner kroner skulle settes av til omstillingsmidler over strategisk fond. Fordelingen av disse omstillingsmidlene er gitt i sak om endelig fordeling av budsjett for 2024. I forbindelse med at UB har foreslått å samle de tre bibliotekene i Breivika til ett stor bibliotek, er det tildelt midler for i overgangsfasen å dekke opp drift av tre bibliotek. UB er tildelt 3,1 millioner kroner til dette formålet. Disse midlene kommer i tillegg.

UB har levert innspill til budsjettfordeling for 2024 (Leveranser budsjettfordeling 2024 – Universitetsbiblioteket ePhorte 2021/4386-17). Innspill som ikke er nevnt i budsjettfordelingen for 2024 er midler til pensumlistesystemet Leganto. Det bes kun om midler til dekning av lisensutgiften, og ikke for utgifter knyttet til arbeidsinnsats for å drifte selve systemet, veiledning av fagmiljøene og kvalitetssikring av innleverte pensumlister. Videre bes det om permanentering av akademisk skrivesenter. Akademisk skrivesenter har fått tildeling for 2024 gjennom spesiell basis, men tildelingen er ikke videreført.

UB har fått tildelt en rekrutteringsstilling for 2024. Tildelinger til rekrutteringsstillinger (postdoc og stipendiater) kommer i tillegg til basisbevilgningen.

¹ Spesiell basis er tildelinger som ikke skal ha varig virkning og som er gjenstand for årlige vurderinger og korrigeringer.

Generell basisbevilgning til UB for 2024 utgjør 95 042 millioner kroner. Videre fordeling av generell basis er gjort med utgangspunkt i fordelingen for 2023, korrigert for ny lønns- og priskompensasjon etter revidert Nasjonalbudsjett 2023. Andre justeringer som påvirker tildelingen til hver avdeling, er andel av rammekutt og midlertidig flytting av 26 årsverk fra avdeling for publikumstjenester til avdeling for samlinger. Videre er beregnet andel til High North Academy (HNA) flyttet til avdeling for publikumstjenester, og vil ikke plasseres under eget øremerket tiltak slik det er gjort tidligere. Det er kun utgifter knyttet til driften av HNA (ikke lønnsutgifter til fast ansatt) som vil følges opp på eget tiltak. Estimerte årsverk for 2024 er 94,4 (noen av disse er ikke tilsatt enda) og beregnede lønnsutgifter for disse er gjort med begrenset tilgang på informasjon. Beregnede sykepengerefusjoner er holdt på et lavt nivå for at grunnlaget for avgjørelser om midlertidige ansettelser eller omfordeling av ubrukte lønnsmidler skal bli mer oversiktlig for hver avdeling. Beregnet resultat vil i hovedsak redusere negative avsetninger.

Beregningene vises i tabell 2, og inntekter vises med røde tall på samme måte som i regnskapsrapportene.

Tabell 2 – tall i hele 1000

Årsverk		6,5	23,9	46,1	17,9	94,4
IB (avsetninger per 01.01)	4 456	-1 902	4 189	5 581	-5 900	6 424
Budsjett 2023	UB felles	Ledelse og stab	Publikumstj	Samlinger	Result	Hele UB
Basisbevilgning	-23 670	-5 834	-20 232	-31 749	-13 557	-95 042
Omstillingsmidler				-3 100		-3 100
Dekningsbidrag ²	-6 000					-6 000
Andre inntekter	-146		-842	-366	-1 296	-2 650
Sum inntekter	-29 816	-5 834	-21 074	-35 215	-14 853	-106 792
Lønn	154	5 654	20 051	33 423	14 685	73 967
Sykepengeref.			-100	-200	-100	-400
Sum lønnsutgifter	154	5 654	19 951	33 223	14 585	73 567
Driftsutgifter	813	180	696	1 280	998	3 960
Internhusleie	27 842					27 842
Sum utgifter	28 809	5 834	20 647	34 503	15 583	105 369
Resultat	-1 007	0	-427	-712	730	-1 417
UB (avsetninger per 31.12)	3 449	-1 902	3 762	4 869	-5 170	5 007

Avsetninger per 1 januar 2024 er beregnet ut fra revidert budsjett 2023. Det er også beregnet midlertidige omdisponeringer i basisbevilgningen til ledelse og stab for å unngå ytterligere oppbygging av tilgjengelige avsetninger. Andel av midler fra UNN avtalen er lagt under andre inntekter. Hele avtalen gir en inntekt på 4 878 tusen kroner der 4 000 tusen kroner er beregnet til innkjøp av litteratur. Omstillingsmidlene er i sin helhet lagt under avdeling for samlinger fordi det er der behovet for økt bemanning er, knyttet til utfordringene med å drifte tre bibliotek i Breivika.

² 3,5 % av inntekter knyttet til bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) fordeles med 75 % til universitetet sentralt og 25 % til UB. Inntekten avhenger av BOA aktiviteten

Dekningsbidraget er plassert under UB felles, i hovedsak for å dekke egenfinansieringen av internhusleien (se tabell 7).

Tildelinger og aktivitet som ikke påvirker den generelle driften er ikke tatt med i tabell 2. Disse vil likevel ha betydning for UB sin økonomi som helhet. Det gjelder for eksempel akademisk skrivesenter, merittering av undervisning (begge disse er tildelt midler gjennom spesiell basis) og åpen utdanning (tildelt 2 millioner kroner gjennom UiT talent). Det er spesielt nivået på avsetningene som har betydning. Utsatt aktivitet betyr at avsatte midler til disse tiltakene ikke vil reduseres like mye som planlagt.

Tabell 3 – oversikt over avsetninger

Avsetninger	Estimert IB 2024	Budsjettert resultat	Estimert UB 2024
Alle avdelinger	6 424	-1 417	5 007
Stipendiater	-379	0	-379
Øremerkede tiltak (ØM)	-15 930	4 000	-11 930
ØM med krav om tilbakebetaling	-4 739	4 000	-739
Litteratur	-3 341	0	-3 341
Totalsum avsetninger	-17 964	6 583	-11 382

Nye øremerkede tiltak som opprettes i løpet av året får betydning for budsjettert resultat og totalnivået på avsetningene.

Litteraturbudsjettet

Litteraturbudsjettet blir tildelt gjennom spesiell basis, og for 2024 er tildelingen på 61,5 millioner kroner. Midler fra UNN-avtalen er beregnet til 4 millioner kroner, som gir litteraturbudsjettet en total ramme på 65,5 millioner kroner.

De totale kostnadene knyttet til litteratur avhenger av valutakursene ved betalingstidspunktet og prisstigning fra utenlandske leverandører. Svingninger i valutakursene gjør budsjetteringen utfordrende, og bibliotekstyret konkluderte i 2021, i saken Budsjett 2021 - føringer (BS 20/20) med at dagens valutakurser bør legges til grunn for budsjettering av kostnadene. Kostnadene for 2024 fordeler seg som presentert i tabell 4.

Tabell 4 – Litteraturkostnader i hele 1000

Konsortieavtaler SIKT	33 977
Øvrige abonnement og tidsskrift/databaser	22 300
Bøker (enkelttitler og abonnement)	5 117
Støtte - åpen tilgang	
Kollektivt finansierte tiltak	260
OA publisering – gull og diamant	1 500
Systemkostnader ³	2 346
Sum Kostnader	65 500

³ Systemkostnader inneholder Bibsysavgiften og lissenskostrnader til Norwaco, Keenious og Leganto.

Det er budsjettert inn 1,5 millioner kroner til gull- og diamant publisering. Midlene skal dekke lavere bevilgning til UiTs OA-fond, som en i økende grad må ta høyde for over litteraturbudsjettet kommende år. Behovet er nærmere beskrevet under *Overgangsordning OA-fond*.

Med estimert prisstigning vil de totale utgiftene være rundt 65,5 millioner kroner, og tildelte midler til litteratur vil dekke estimerte utgifter. Budsjettet er i balanse.

Litteraturbudsjettet er beregnet å ha tilgjengelige avsetninger ved årsslutt 2023.

Bibliotekdirektøren vil sette til side disse midlene som en buffer for å imøtekomme fremtidige behov og eventuelle valutasingninger.

Overgangsordning OA-fond

Det er økende publisering i tidsskrift som ikke er omfattet av UiTs publiser og les avtaler (par-avtaler). Publikasjonene medfører forfatterbetaling, Article Processing Charge (APC), som tidligere ble dekket av OA-fondet⁴. I forbindelse med budsjettinnspill for 2024 leverte Bibliotekdirektøren forslag til overgangsordning for OA-fondet til ledelsen ved UiT.

Overgangsordningen medfører en gradvis nedtrapping av OA-fondet hvor en på sikt ser for seg å dekke all publisering over litteraturbudsjettet. Forslag til nedtrapping fremkommer av tabell 5.

Tabell 5 – OA-fond nedtrappingsmodell i hele 1000

År	2024	2025	2026
Bevilgning OA-fond	-6 000	-4 500	-3 000

OA-fondet har blitt tildelt 6 millioner kroner for 2024. Tidligere år har publiseringskostnadene vært noe lavere enn bevilgning, som har gitt positive avsetninger. For 2023 viser beregninger pr 7. november at kostnadene kan bli høyere enn inntektene, og resultere i negative avsetninger, noe som delvis skyldes at publisering i gull OA-tidsskrifter ble holdt utenfor flere store avtaler ved forhandlingene i 2022. En framskriving er beskrevet i tabell 6.

Tabell 6 – Utvikling OA-fond i hele 1000 (inntekter vises med røde tall)

År	2023	2024	2025	2026
Bevilgning OA-fond	-7 500	-6 000	-4 500	-3 000
IB	-5 173	312	0	0
Sum inntekter	-12 673	-5 688	-4 500	-3 000
Estimerte kostnader ⁵	12 985	10 000	10 000	10 000
Resultat	312	4 312	5 500	7 000

Resultatet i tabell 6 indikerer finansieringsbehovet utover bevilgning til OA-fondet for kommende år. Finansieringsbehovet vil være økende, gitt små endringer i valutakursene og fortsatt høye APC kostnader.

⁴ OA-fondet skulle opphøre etter 2023.

⁵ Publiseringskostnadene for 2024-2026 kan ikke fastsettes på dette tidspunkt og estimeres til 10 millioner kroner for å gi et bilde av situasjonen.

Bibliotekdirektøren vil ta høyde for fremtidige kostnader til gull- og diamant publisering over litteraturbudsjettet, som medfører følgende nødvendige grep for å skape rom.

- Alle par-avtalene skal forhandles i 2024
- Reduksjon av APC-kostnader blir et sentralt kriterium i forhandlingene.
- Reduksjon av litteraturporteføljen.
- Revidering av UiTs regelverk for tildeling av publiseringsstøtte settes som punkt på UBs årsplan.
- Systemkostnader bør på sikt legges tilbake til driftsbudsjettet

Langtidsbudsjett

Forutsetninger som er lagt inn i langtidsbudsjettet er fortsatt forsiktig bruk av driftsmidler og omfordeling av arbeidsoppgaver der det er mulig. I tillegg forutsettes det en videreføring av omstillingsmidler som også prisjusteres årlig. Til tross for disse forutsetningene vil negative avsetninger fortsette å øke fra 2025. Noe av årsaken til dette er ikke bare generelle kutt i rammetildelingen, men også at andelen av internhusleien som må dekkes av egen enhet stadig øker. Internhusleieutgiften prisjusteres årlig i samsvar med lønns- og prisjusteringen gitt i statsbudsjettet. Tabell 7 viser estimert andel av basistildeling til internhusleie, og estimert årlig utgift. Det er forutsatt 85 % dekning av internhusleieutgiften slik grunnlaget for internhusleie ble gitt i budsjett for 2023.

Tabell 7 – Internhusleie

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Internhusleiekompensasjon	-22 392	-23 377	-24 125	-24 883	-25 654	-26 450
Internhusleieutgift	26 343	27 842	28 733	29 635	30 554	31 501
Andel egenfinansiering	3 951	4 465	4 608	4 752	4 900	5 052

Bibliotekdirektørens vurderinger

Stadig strammere budsjetttrammer gjør at det fortsatt er nødvendig med grep for å unngå økning av negative avsetninger. En samling av bibliotekene i Breivika er ett av de langsiktige målene som forventes å ha en positiv effekt på økonomien, ikke bare for UB, men for hele universitetet. Universitetsstyret har i sak om endelig fordeling av budsjett for 2024, satt av 33 millioner kroner til renovering av universitetsbiblioteket, selv om det ikke er vedtatt at prosjektet skal gjennomføres. Inntil det foreligger en avgjørelse på om samlokalisering av bibliotekene er mulig, er det nødvendig med en andel av midler til omstilling. Omstillingsmidler er derfor tatt med i beregningen i langtidsbudsjettet.

Langtidsbudsjettet viser en årlig reduksjon av antall årsverk, men gjennomgangen av tjenesteporteføljen viser også områder der bemanningen bør styrkes. Budsjettet inkluderer noen av disse, blant annet to stillinger knyttet til avdeling for samlinger. Denne styrkingen er en konsekvens av utfordringene med å drifte tre bibliotek ved Campus Tromsø.

Andre områder med større fokus i 2024 er øremerkede tiltak. Avsetningsnivået på øremerkede tiltak er per oktober beregnet til å øke med rundt 8 millioner kroner ved årsslutt. Det er uheldig å sette av midler til tiltak dersom aktiviteten uteblir. Andre tiltak må vurderes om de skal videreføres, og hva som skal skje med eventuelle restmidler dersom de ikke videreføres. Dette gjelder blant annet akademisk skrivesenter som har mottatt midler for 2024, men ikke videre.

Oppsummering

Universitetsledelsen forventer at aktivitetsnivået tilpasses rammene. Estimert årsresultat for 2024 viser at selv om bemanningen styrkes på noen områder, så ventes et positivt årsresultat som vil redusere de negative avsetningene. Bibliotekdirektøren foreslår at budsjett 2024 legges opp slik det er vist i tabell 2.

Litteraturbudsjettet gis ikke anledning til å bygge negative avsetninger, men må holdes innenfor en ramme på 65,5 millioner kroner. Dette inkluderer tildelt basis og andel fra avtalen med UNN.

Johanne Raade
bibliotekdirektør

–

Johanne.raade@uit.no
77 64 51 21

Kjersti J. K. Heim
rådgiver

–

kjersti.heim@uit.no
77 64 41 38

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

1   Langtidsbudsjett